

1918 - 2018

CENTENARUL MARII UNIRI A ROMÂNILOR

ASOCIAȚIA EUROPEANĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

Coordonatori:

MIRCEA DOGARU

VIOREL CIOBANU

DIMITRIE CANTEMIR ȘI CONȘTIINȚA UNITĂȚII ROMÂNILOR

Studii și articole dedicate Centenarului Marii Uniri

DIMITRIE CANTEMIR ȘI CONȘTIINȚA UNITĂȚII ROMÂNILOR

www.universulacademic.ro

ISBN 978-606-94702-1-3

9 786069 470213

UNIVERSUL ACADEMIC

Vlad Țepeș

Ștefan cel Mare

Mihai Viteazul

Legați de **dragostea patrii**, suntem binecuvântați în starea lucrurilor pe pământ și dobândim energia istorică de a progresa:

*Așijderea și noaă a ni să părea slobod va fi că nu cu acest al nostru pentru vechimea Romano-Moldo-Vlahii Hronic, ca nu cumva de la vecinii de primpregiur vreo vrajbă neâmbândzită să ne scornim, să nu cumva în loc de glumă și de râs să ne luăm ca și cum de dulce **dragostea patrii** nebuniți a fi socotindu-ne, să dzică că célea ce să cad credinții istoricești hotare am sărit. Că acéstea măcar cevași împotriva noastră nefăcând, cu intriagă conștienție mărturisim (însă deosăbi de lunecarea neștiinței carea tuturor oamenilor aproape și de casă iaste) că nu așé după a noastră și a patriii voie să fim îmblat, cu carea cea de demult potolită și supt răcită cenușea zavistii învălită scânteiaie, într-a urăi și clevetii pojar să o ațițăm și să o ijdărâm.*

Aceasta este matricea de unitate a românilor pe care ne-a lăsat-o moștenire Dimitrie Cantemir. Ne dă încredere, energia de a construi și de a stăpâni demn ceea ce avem în numele viitorimii.

**ASOCIAȚIA EUROPEANĂ "DIMITRIE CANTEMIR" POATE FI
ACCESATĂ PE INTERNET LA ADRESA:
WWW.ASEU-DIMITRIECANTEMIR.ORG.**

MATRICEA DE UNITATE A ROMANO-MOLDO-VLAHILOR LA DIMITRIE CANTEMIR

În viziunea lui Dimitrie Cantemir, clar exprimată în **Hronicul vechimei romano-moldo-vlahilor**, unitatea românilor stă la **temelia conștiinței noastre colective de sine, a conștiinței destinului nostru comun în timp:**

Într-acestași chip, iarăși dzicem, și noi făcând, pre céle cu vechimea vremilor îngropate a vechilor istorii comoare la lumină a le scoate și la triaba de obște a le arăta ne vom sili, și céle românești precum romanilor să cuvin vom dovedi.

Unitatea de conștiință care clădește un neam în timp este o unitate superioară, o unitate de destin istoric, în care **spațiul locuit, jertfa pentru apărarea gliei străbune, legea și norma de viațuire, limba, cultura, obiceiurile și tradițiile, gândirea generoasă în numele emancipării condiției umane, spiritualitatea, munca productivă și stăpânirea acestora în numele viitorului** constituie temelii ale comunității de soartă. Toate acestea le identificăm, ca un fir roșu, în vasta și profunda sa operă, cunoscută pe mai multe meridiane și în lume.

În solidarizarea sa într-o unitate a românilor, Cantemir evidențiază **responsabilitatea față de urmași ca o ordine superioară a firii:**

*Pre carea noi, ca pe un vârtos și tare scut
îmbrățășind, drépte arme pe dreptul vom apuca; și în
câmpul istoriilor ieșind, cu înfipti pași și cu neînțoarsă față,
pre vrăjmașea a de demult uitării tirănie la lupta
monomahiii vom chema; și pentru izbândirea laudelor și
slavii moșiii, până la vărsarea aceii mai de pre urmă a
singelui picătură, lupta vom suferi: și încă svânta
agiutorindu-ne adevărînță, precum ca a vulturului (supt a
căruia chedzi s-au și născut), cea din fire și din naștere
tinerete să-i întoarcem tare nedejduim.*

Dimitrie Cantemir

Eruditul cărturar reflectă, în întreaga sa operă, nu numai în **Hronicul vechimei romano-moldo-vlahilor**, unitatea istorică, peste timp – **matricea unității românilor** – la care, progresând, este benefic pentru noi, ca popor, să ne raportăm. Această tip de relație ne înseninează privirea, ne dă încrederea și curajul de înfrunța dușmăniile vremelnice care ar încerca să ne știrbească verticalitatea și demnitatea noastră:

*De le vom căuta firea, inima și cea iroicească vitejie,
aiave iaste că a hotarilor lumii românești împotriva sirépelor
neamuri tătărăști ca niște zidiuri de aramă puși și nebiruiți
apărători s-au socotit și într-înșii numai să să fie păzit și plinit
acel adevărat cuvânt pentru cei hiriși romani de la Seneca dzis:
„unde au biruit romanul acolo au și trăit”.*

Marea Adunare Națională de la Alba Iulia- 18 noiembrie/ 1 decembrie 1918

În pragul Centenarului Unirii, fiecare dintre noi trăiește sentimentul de apartenență, în care cultura imensă a acestui popor ne oferă oportunitatea de a-i explora resursele genealogice - *la trecutu-ți mare, mare viitor*. Și atunci, vedem în Cantemir o verigă în lanțul demnității de neam, noi înșine suntem o verigă și așa vom continua, pentru că astfel ne definim –**suntem la temelia comunității de soartă**. De altfel, aceasta este și urarea lui Dimitrie Cantemir, peste timp, pentru toți românii:

Tuturor iubiților, în Hristos Dumnădzăul frați, romano-moldo-vlahilor, sănătate!

Încoronarea lui Ferdinand și a Mariei ca regi ai României Mari - Alba Iulia, 15 octombrie 1922